

Ontwikkelgesprek n.a.v. accreditatie negen Master Lerarenopleidingen Instituut Archimedes d.d. 17 juni 2024

14 en 15 november 2023 heeft de visitatie van de negen master lerarenopleidingen van Instituut Archimedes plaatsgevonden. In het kader daarvan vond 17 juni 2024 het ontwikkelgesprek plaats met een afvaardiging van het panel. Dit verslag bevat de uitkomsten van het ontwikkelgesprek. Het gevoerde gesprek alsmede de inhoud van dit verslag zijn geen onderdeel van de beoordeling van de opleidingen. Het gesprek biedt de opleidingen de gelegenheid om te sparren over ontwikkelgerichte onderwerpen.

Tijdens het ontwikkelgesprek zijn op initiatief van de opleidingen twee thema's besproken, te weten: 'visie op werkplekieren' en 'pedagogisch handelen'. Hieronder wordt per thema een schets van de situatie gegeven alsmede de acties / suggesties die uit het ontwikkelgesprek naar voren zijn gekomen.

Thema: Visie op Werkplekieren

Situatieschets:

De begeleiding van masterstudenten op stage is anders dan bij bachelor studenten. Masterstudenten hebben vaak een vaste baan, wat over het algemeen ook hun leerwerkplek is. Daarnaast worden de masterstudenten door hun collega's als volwaardige collega's gezien. Tevens is op hun (leer)werkplek met regelmaat geen vakbegeleider met een 1ste graadsbevoegdheid aanwezig. IA probeert daarom de begeleiding voor de masterstudent te organiseren. Hierbij is het een uitdaging voor IA om een kritische houding bij masterstudenten aan te wakkeren bij diegenen die al geruime tijd in het onderwijs werkzaam zijn. Studenten kiezen vaak het veilige pad en het lijkt erop alsof zij zich niet kwetsbaar op durven te stellen. Overall mogen studenten meer eigenaarschap nemen in het creëren van een rijke leeromgeving.

De centrale vraag is dus: '*Hoe versterken we de kwaliteit van het werkplekieren?*'

Acties / suggesties:

- Gebruik niet de term 'stagiair';
- Studenten taal laten ontwikkelen waardoor ze een kwalitatief hoogwaardige én 'masterwaardige' leervraag kunnen formuleren, stel vragen als 'waar zit je uitdaging, wat wil je ontwikkelen, welke master student / 1ste graads docent wil je worden?';
- Bied verschillende 'arrangementen' aan. De ene student heeft namelijk meer of andere begeleiding vanuit de opleiding nodig dan de ander. Maak daar dus onderscheid in (lesopname is bijv. optioneel);
- Zet de student meer in de lead daar waar het gaat om het creëren van een rijke leeromgeving (op de leerwerkplek) en de bijbehorende begeleiding die hij/zij nodig heeft; wat heb je nodig in je leerteam, wat heb je nodig op je school, wie is er voor jou betekenisvol in je ontwikkeling als masterstudent;

- Denk na hoe je studenten meer in een 'master leerstand' krijgt. Het excuus van 'ik heb de leeromgeving niet', gaat niet meer op als de student daar zelf een groot aandeel in heeft. Studenten uitdagen uit hun veilige werkomgeving te stappen. Studenten prikkelen innovatieve masterstudenten te worden, ook (of juist) als ze in een 'niet innovatieve' omgeving werkzaam zijn.

Suggestie: een gesprek aan het begin van het jaar met de school, student en begeleider om zicht te krijgen op de context, leervragen, begeleiding vanuit de opleiding en verkennen hoe toegewerkt kan worden naar een rijke leeromgeving op de leerwerkplek.

Thema: Pedagogisch handelen

Situatieschets:

Masterstudenten hebben naast vakinhoudelijke ook pedagogische leer- en ontwikkelvraagstukken. Binnen de master opleidingen krijgt het thema 'pedagogisch handelen' een centralere plek en in het nieuwe curriculum is daarom de leeruitkomst 'pedagogisch handelen' opgenomen. In het ontwikkelteam is gesproken over onze visie op pedagogiek en pedagogiek in het onderwijs. Het is een uitdaging om de juiste balans te vinden tussen de breedte of de diepte van dit thema. Daarnaast is IA zoekende in het vormgeven van 'gezamenlijke taal' rondom dit thema. Elke leerteambegeleider zou met studenten in gesprek moeten kunnen gaan over het pedagogisch handelen. Opleiders voelen zich onbekwaam op dit punt, terwijl we richting de student verdieping moeten aanbieden. Het is een ingewikkeld vraagstuk, daarom is dit thema gekozen om tijdens het ontwikkelgesprek aan bod te laten komen.

De centrale vraag luidt: *'Hoe ontwikkelen we een gezamenlijke taal en reflectie op eigen handelen?'*

Acties / suggesties:

- Gebruik het woord 'thema bijeenkomsten', niet het woord 'inspiratiesessies';
- Houd het klein, dus kijk binnen het domein van de student. Laat de student zijn eigen leeromgeving in kaart brengen en betrek de pedagogische kant erbij;
- Kwetsbaar en nieuwsgierig zijn als opleiders;
- Gezamenlijke taal met studenten ontwikkelen tijdens professionaliseringsdagen;
- Breng 'pedagogisch handelen' onder de aandacht bij LOVM;
- Reflecteren op je eigen handelen als docent;
- Begeleidingsvaardigheden: als opleider, vanuit kennis/pedagogiek. Nadenken over je rol als opleider. Verschillen in pedagogische taal: als minder ervaren collega, hoe kan je hier mee omgaan?;
- Leerteambegeleidingsvaardigheden maken ook onderdeel uit van onze eigen professionalisering.